

Sirküler No : 2019/14

22.10.2019, İstanbul

KONU : 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hakkında. (Resmi gazete Sayı 30923, Tarih: 19.10.2019)

Tebliğ ile elektronik uygulamalara ilişkin geçiş süreleri, usul ve esaslar, belgelerde zorunlu olarak bulunması gereken bilgiler, cezai müeyyideler, yararlanma yöntemleri düzenlenmiştir;

e-FATURA	e-MÜSTAHSİL MAKBUZU
e-ARŞİV FATURA	e-SERBEST MESLEK MAKBUZU
e-İRSALİYE	e-SİGORTA KOMİSYON GİDER BELGESİ
e-BİLET	e-SİGORTA POLİÇESİ
e-DEKONT	e-YOLCU LİSTESİ
e-DÖVİZ ALIM-SATIM BELGESİ	e-GİDER PUSULASI

- **e-Fatura** uygulamasına geçme zorunluluğu bulunan mükelleflerin aynı zamanda **e-Arşiv Fatura** uygulamasına da geçmek zorunda olduğuna ilişkin düzenleme yapılmıştır. e-Arşiv Fatura, VUK uyarınca kağıt ortamında düzenlenmek, muhafaza ve ibraz edilme zorunluluğu bulunan faturanın elektronik ortamda düzenlenmesi ve ikinci nüshasının elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesine imkan sağlayan uygulama olup, Tebliğ'de Satıcı ve Alıcının her ikisinin de e-fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcı olması halinde bunlar arasında düzenlenen faturaların tamamının ise e-Fatura olması gerektiği belirtilmiştir. (e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükellefleri ile vergi mükellefi olmayanlara gerçekleştirdikleri mal satışları ile hizmet ifalarında ise faturaları e-Arşiv fatura olarak düzenlemeleri)
- e-Ticaret paydaşı olan internet satış platformları, internet ortamında ilan yayınlayanlar ve internet reklam araçlarının e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamasına geçmek zorunda olduğuna ilişkin düzenleme yapılmıştır.
- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, 1/1/2020 tarihinden itibaren düzenlenecek faturaların, vergiler dahil toplam tutarının 30 Bin TL'yi (vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından vergiler dahil toplam tutarı 5 Bin TL'yi) aşması halinde, söz konusu faturaların, "e-Arşiv Fatura" olarak Başkanlıkça sunulan e-Belge düzenleme portalı üzerinden düzenlenmesi zorunlu hale getirilmiştir.
- Tüm serbest meslek mensuplarının (avukatlar, mali müşavirler, serbest çalışan doktorlar, mimarlar, mühendisler vb.) 2020 Haziran ayından itibaren serbest meslek makbuzlarını e-Serbest Meslek Makbuzu olarak düzenlemesi zorunlu hale getirilmiştir.
- Demir çelik sektöründe, madencilik alanında vergi kayıp ve kaçığı azaltmak ve sektörde haksız rekabeti engellemek amacıyla imalat, ihracat veya ithalat faaliyetinde bulunan mükelleflerin e-İrsaliye uygulamasına geçiş zorunluluğu düzenlenmiştir.
- Akaryakıt istasyonları dahil olmak üzere EPDK'dan akaryakıt sektöründe faaliyette bulunmaya ilişkin lisans alan tüm mükelleflere Tebliğde öngörülen geçiş zamanlarında e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-İrsaliye ve e-Defter uygulamalarına geçiş zorunluluğu getirilmektedir.
- Sigorta, emeklilik ve reasürans şirketlerinin Sigorta Poliçeleri ile Sigorta Komisyon Gider Belgelerini, bankaların dekont belgesini, yetkili döviz müesseselerinin de Döviz Alım-Satım belgelerini ve tüm mükelleflerce kullanılan Gider Pusulası belgesinin e-Belge olarak düzenlenebilmesine imkan tanınmıştır.

➤ **e-Fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu;**

2018 veya 2019 dönemlerinde 5 milyon ve üzeri brüt satış hasılatı şartını sağlayan mükellefler 1.7.2020'den itibaren, 2020 veya müteakip hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler ilgili hesap dönemini izleyen yılın 7. ayının başından itibaren,

Aracı hizmet sağlayıcıları, internet reklamcılığı hizmet aracıları ile internet ortamında ilan yayınlayanlar, 1.7.2020'ye kadar (2020 veya müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükellefler ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde) başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak,

Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı liste kapsamındaki mallar nedeniyle EPDK'dan lisans alımı veya mezkur Kanuna ekli (III) sayılı liste kapsamındaki malların imal, inşa veya ithalini 2019 yılında gerçekleştirenler 1.7.2020'den, 2020 veya müteakip yıllarda gerçekleştirenler ise lisans alımı veya imal, inşa veya ithalin gerçekleştirildiği ayı izleyen dördüncü ayın başından itibaren,

5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler 1.1.2020 tarihine kadar (2020 veya müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükellefler ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde) başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak,

e-Fatura uygulamasına geçmek zorundadır.

E-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı KDV Kanununun 11. maddesi kapsamındaki mal ihracı (Türkiye'de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan bavul ticareti kapsamındaki satışlar dahil) ve yolcu beraberliği eşya ihracı (Türkiye'de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satışlar) kapsamında fatura düzenleyecek olanlar, bahsi geçen faturalarını 1/7/2017 tarihinden (Türkiye'de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan bavul ticareti kapsamındaki satışlar açısından 1/7/2020 tarihinden) itibaren ekli Tebliğin "V.7." ve "VIII." numaralı bölümlerinde belirtilen istisnai durumlar haricinde e-Fatura olarak düzenlemeleri zorunludur.

➤ **e-Arşiv fatura uygulamasına geçiş zorunluluğu;**

E-Fatura uygulamasına dahil olma zorunluluğu bulunan mükellefler ile isteğe bağlı olarak e-Fatura uygulamasına bu tebliğin yayımı tarihi itibarıyla geçmiş olan mükellefler (faaliyetleri gereği fatura yerine geçen diğer belgeleri düzenleyenler hariç) 1.1.2020 tarihine kadar,

Aracı hizmet sağlayıcıları, internet ortamında ilan yayınlayanlar ile internet reklamcılığı hizmet aracıları, 1.1.2020 tarihine kadar (2020 ve müteakip hesap dönemlerinden itibaren bu paragrafta belirtilen işler ile iştigal etmek üzere işe başlayacak mükelleflerin ise işe başlama tarihinden itibaren 3 ay içinde)

E-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, 1.1.2020 tarihinden itibaren düzenlenecek faturaların, vergiler dahil toplam tutarının 30 Bin TL'yi (vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından vergiler dahil toplam tutarı 5.000 TL'yi) aşması halinde, **söz konusu faturaların da "e-Arşiv Fatura" olarak Gelir İdaresi Başkanlığına sunulan e-Belge düzenleme portalı** üzerinden düzenlenmesi zorunludur. Aynı günde aynı kişilere düzenlenen faturalar topluca birlikte değerlendirilecek olup, faturaların vergi dahil tutar toplamının belirtilen tutan aşması halinde, söz konusu faturaların e-Arşiv Fatura olarak düzenlenmesi ve alınması zorunluluğu bulunmaktadır. Bu kapsamda düzenlenmesi gereken e-Arşiv Faturalara ilişkin usul ve esaslar Başkanlıkça ebelge.gib.gov.tr adresinde yayınlanacak kılavuzlarda açıklanır.

➤ **e-İrsaliye uygulamasına geçiş zorunluluğu;**

Yalnızca, aşağıdaki mükelleflerin 01.07.2020 tarihine kadar e-irsaliye başvurularını ve fiili geçiş hazırlıklarını tamamlayarak e-irsaliye uygulamasına geçmeleri zorunlu tutulmuştur.

- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden demir ve çelik (GTİP 72) ile demir veya çelikten eşyaların (GTİP 73) imali, ithali veya ihracı faaliyetinde bulunan mükellefler,
- e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan ve 2018 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayri safi iş hasılatı) 25 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler.
- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle EPDK'dan lisans (bayilik lisansı dahil) alan mükellefler.
- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malların imal, inşa, ithalini ve ana bayi/distribütör şeklinde pazarlamasını gerçekleştiren mükellefler.
- 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında düzenlenen işletme ruhsatı / sertifikası sahipleri ve işletme ruhsatı/sertifikası sahipleri ile yaptıkları sözleşmeye istinaden maden üretim faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişi mükellefler.
- 4634 sayılı Şeker Kanununun 2 nci maddesinin (e) bendinde tanımına yer verilen şekerin (beyaz şeker) imalini gerçekleştiren mükellefler.
- Tarım ve Orman Bakanlığınca gübre üretim ve tüketiminin kayıt altına alınmasına yönelik oluşturulan Gübre Takip Sistemi'ne kayıtlı kullanıcılar.

5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle iştigal eden mükellefler ise 1.1.2020 tarihi itibarıyla.

Kendisine e-irsaliye düzenlenen mükellefler, istemeleri halinde, e-irsaliyeye konu malların ne kadarlık kısmının teslim alındığını/kabul edildiğini, teslim alınmayan mallara ilişkin olarak, kabul edilmeyen mal miktarını ve nedenini uygulama üzerinden e-irsaliye yanıtı ile e-irsaliyeyi düzenleyene iletebilirler.

E-irsaliye yanıtı ile yapılan kısmi kabul durumlarında, kabul edilmeyen malların satıcısına geri gönderimi için, alıcının e-irsaliye uygulamasına kayıtlı kullanıcı olması durumunda e-irsaliyenin, uygulamaya kayıtlı kullanıcı olmaması durumunda ise matbu kağıt sevk irsaliyesinin ayrıca düzenlenmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte düzenlenen e-irsaliyenin, alıcısının ya da muhteviyatındaki malların tamamının hatalı olması halinde, alıcısı tarafından e-irsaliye yanıtı ile reddilmesi mümkündür. Ancak ret işleminin malın fiili sevkinden önce yapılması gerekmektedir. Malın fiili sevkinden sonra gönderilecek ret e-irsaliye yanıtları hükümsüz olup, bu durumda malı taşıyan/taşıttıran tarafından yeni bir e-irsaliye düzenlenmesi gerekecektir.

E-irsaliye uygulamasına dahil olma izni alan mükellefler, oluşturdukları E-irsaliyelerini ve yanıtlarını birbirleriyle ilişkili şekilde, vergi kanunları ve diğer kanuni düzenlemelerin öngörmüş olduğu süreler dahilinde muhafaza ve istenildiğinde ibraz etmekle yükümlüdür.

➤ **e-Gider Pusulası uygulamasına geçiş zorunluluğu;**

E-Gider Pusulası uygulaması, Gelir İdaresi Başkanlığınca yalnızca kendisine yazılı bildirim yapılan mükelleflerin, bildirimde belirtilen süreler içinde uygulamaya dahil olması gerekmektedir.

➤ **e-Müstahsil Makbuzu uygulamasına geçiş zorunluluğu;**

E-Fatura uygulamasına geçmek zorunda olan mükelleflerden faaliyetleri gereği aynı zamanda müstahsil makbuzu düzenlemek zorunda olanlar, 1.7.2020 tarihi itibarıyla,

Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre komisyoncu veya tüccar olarak sebze ve meyve ticaretiyle işgal eden mükelleflerin 1.1.2020 tarihine kadar, gerekli başvuruları yaparak, uygulamaya geçmeleri gerekmektedir.

➤ **e-Döviz Alım-Satım Belgesi uygulamasına geçiş zorunluluğu;**

Gelir İdaresi Başkanlığı en az 3 aylık zaman süresi belirleyerek, yetkili müesseselere e-Döviz Alım-Satım Belgesi Uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirmeye ve bu durumu yayımlanacak duyurularla belirlemeye yetkili olup, yetkili müesseselerin belirlenen süre içinde uygulamaya dahil olması gerekmektedir.

Yetkili müesseselerden uygulamaya dahil olanlar uygulamaya zorunlu olarak dahil oldukları tarihten itibaren düzenleyecekleri “Döviz Alım” ve “Döviz Satım” belgelerini e-Döviz Alım-Satım Belgesi olarak düzenlemek ve alıcılarının talebi doğrultusunda elektronik ya da kağıt ortamda teslim etmek zorundadırlar.

➤ **e-Dekont uygulamasına geçiş zorunluluğu;**

Gelir İdaresi Başkanlığı en az 3 aylık zaman süresi belirleyerek, bankaların e-Dekont uygulamasına dahil olma zorunluluğu getirmeye ve bu durumu yayımlanacak duyurularla belirlemeye yetkili olup, Bankaların zorunlu olarak uygulamaya dahil oldukları tarihten itibaren düzenleyecekleri Dekontları e-Dekont olarak ekli Tebliğde belirtilen usul ve esaslara göre düzenlemek ve alıcılarının talebi doğrultusunda elektronik ya da kağıt ortamda teslim etmek zorundadırlar.

EK 1 : 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği